

Virtain luonnonsuojeluyhdistys ry
c/o Larissa Heinämäki
Havangantie 418
34710 Vaskivesi
larissa.heinamaki@iki.fi
p. 040 776 2797

VALITUS

17.1.2013

Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry
pirkanmaa@sll.fi
p. (03) 213 1317

Suomenselän lintutieteellinen yhdistys ry
c/o Harri Hutri
Isokoskentie 740
60550 Nurmo

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri ry
Valtionkatu 1
60100 Seinäjoki
p. 06 312 75 77
pohjanmaa@sll.fi

Vaasan hallinto-oikeus
Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintovirasto
kirjaamo.lansi@avi.fi

Asia Valitus Aluehallintoviraston Vapo Oy:lle myöntämästä ympäristöluvasta, joka koskee Virroilla sijaitsevaa Hietasalonneva 2:sta tuotantopinta-alaltaan 44,1 ha

Päätös nro 192/2012/1

Dnro LSSAVI/512/04.08/2010

Pyydämme Vaasan hallinto-oikeutta kumoamaan Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintoviraston myöntämän ympäristöluvan. Keskeisin syy muutoksenhauille on Hietasalonneva 2:n ojittamattomuus ja luonnontilaisuus sekä alapuolisen vesistön tila. Seuraavassa perustelut ympäristöluvan kumoamiselle.

1. Alueen kaavoitustilanne

Pirkanmaan 1. maakuntakaavassa Hietasalonneva 2 on määritelty EO-alueeksi ja myös juuri vahvistettu (8.1.2013) 1. vaihemaakuntakaava koskien turpeenottoa, pitää kaavamääräyksen voimassa. Hietasalonneva 2:sta ei kuitenkaan ole sisällytetty 1. vaihemaakuntakaavakartan turpeenottovyöhykkeelle EO/tu 1 suunnittelumääräyksen vuoksi. Suunnittelumääräyksen mukaan turpeenottoalueiksi voidaan ottaa jo

ojitettuja tai muuten luonnontilaltaan merkittävästi muuttuneita soita ja käytöstä poistettuja suopeltoja; Hietasalonneva 2 ojittamattomana alueena ei täytä määräystä.

Kaavaselostuksessa Hietasalonneva 2 on merkitty luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaaksi (kuva kaavaselostuksen sivulla 24). Suo mainitaan myös vaihemaakuntakaavan *Pirkanmaan suoluonnon tila* -taustaselvityksessä luonnoltaan arvokkaana. Kaavassa turpeenottomerkinnät jätettiin pois luonnonsuojelullisesti merkittäviltä soilta.

2. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Tarkistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat olleet voimassa maaliskuusta 2009 asti. Alueidenkäyttötavoitteissa turpeenottoalueet määritellään selkeästi: ”*Turpeenottoalueiksi varataan jo ojitettuja tai luonnontilaltaan merkittävästi muuttuneita soita ja käytöstä poistettuja suopeltoja.*”

Tältä osin Pirkanmaan 1. maakuntakaava (siten ei myöskään 1. vaihemaakuntakaava pitäessään voimassa 1. maakuntakaavan määräykset) ei noudata valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita.

Alueidenkäyttötavoitteet tulisi nähdäksemme huomioida myös yksittäisten soiden ympäristölupaharkinnassa. Tällaista tulkintaa tukee mm. maankäyttö- ja rakennuslain 18 §, jossa kerrotaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävistä: ”*Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on erityisesti valvottava, että kaavoituksessa, rakentamisessa ja muussa alueiden käytössä otetaan huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, muut alueiden käyttöä ja rakentamista koskevat tavoitteet sekä kaavoitusasioiden ja rakennustoimen hoitoa koskevat säännökset siten kuin tässä laissa säädetään.*”

3. Valtioneuvoston periaatepäätös soiden ja turvemaiden kestävästä ja vastuullisesta käytöstä ja suojelusta

Valtioneuvoston soiden ja turvemaiden kestävästä vastuullisesta käytöstä ja suojelusta tekemän periaatepäätöksen (30.8.2012) mukaan ojittamattomat suot tulisi säästää. Strategian mukaan soiden kestävä ja vastuullista käyttöä sovitetaan yhteen kohdentamalla soita merkittävästi muuttava toiminta jo ojitetuille tai muuten luonnontilaltaan merkittävästi muuttuneille soille ja turvemaille.

Hietasalonneva 2 on nimeämätön suoalue Kurjenjoen/Seinäjoen ja Sulkueenjoen yhtymäkohdan pohjoispuolella. Suo rajoittuu länsi- ja etelälaidaltaan edellä mainittuihin jokiin, joista Seinäjoen länsipuolella on Räntäsalonnevan turpeenkaivalue. Hietasalonneva 2:ksi kutsuttu suo on kokonaan ojittamaton, pohjoispäässä jopa suon laide on pääosin ojittamaton. Ainoastaan kaakkoisosastaan suo rajautuu ojitetuun Sulkueennevaan. Kts. liite 2.

Ojittamaton suo alueella, jonka ojitusprosentti on yli 75, tulisi valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaan säästää turpeenotolta. Virroilla yli 75 prosenttia soista on ojitettu.

4. Luonnonsuojelulaki

Luonnonsuojelulain 5 §:n nojalla luonnonsuojelussa on tähdättävä maamme luontotyyppien ja luonnonvaraisten eliölajien suotuisan suojelutason saavuttamiseen ja säilyttämiseen. Luontotyypin suojelutaso on suotuisa, kun sen luontainen levinneisyys ja kokonaisala riittävät turvaamaan luontotyypin säilymisen ja sen ekosysteemin rakenteen ja toimivuuden pitkällä aikavälillä sekä luontotyypille luonteenomaisten eliölajien suojelutaso on suotuisa. Eliölajin suojelutaso on suotuisa, kun laji pystyy pitkällä aikavälillä säilymään elinvoimaisena luontaisissa elinympäristöissään.

Luonnonsuojelulain lisäksi myös luontodirektiivin yleisenä tavoitteena on turvata luontotyyppien suojelun suotuisa taso. EU:n jäsenvaltioiden tulee raportoida EU:n komissiolle kuuden vuoden välein luontodirektiivin 17 artiklan määräämällä tavalla direktiivin säännösten soveltamisesta. Kaudelta 2001-2006 laaditussa raportissa arvioitiin ensi kertaa kaikkien yhteisön tärkeinä pitämien luontotyyppien (direktiivin I liite) suojelun taso koko Suomen alueella. Ympäristöministeriö julkaisi raportin lokakuussa 2007. Komissiolle toimitetussa raportissa kerrotaan, että Suomessa boreaalisen vyöhykkeen luontotyypeistä vain 14 prosenttia voidaan luokitella suojelutasoltaan suotuisiksi, loput riittämättömästi tai huonosti suojelluiksi. Keidassoiden, kuten Hietasalonneva 2:n, suojelun taso arvioitiin raportissa epäsuotuisaksi – huonoksi. Puustoisten soiden (jollaisia esiintyy nevan reunaosissa) suojelutaso arvioitiin epäsuotuisaksi – riittämättömäksi.

Katsomme, että uhanalaisia ja puutteellisesti suojeltuja luontotyyppisiä sisältävän Hietasalonneva 2:n valjastaminen turpeenottoon olisi vastoin luonnonsuojelulain (ja luontodirektiivin) vaatimuksia, jotka ympäristönsuojelulain 41 §:n 3 momentin mukaan on lupaharkinnassa otettava huomioon.

5. Ympäristönsuojelulaki

Ympäristönsuojelulain 42 §:n mukaan toiminnasta ei saa aiheutua merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa tai erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista. Hietasalonnevan turpeenotto olisi vastoin ympäristönsuojelulakia, sillä suon luonnonolosuhteet huonontuisivat varsin perusteellisesti kun suon pää rakenneosaksi eli turve kaivettaisiin pois.

Viittaamme Korkeimman hallinto-oikeuden päätökseen (21.1.2011), jossa Vapon ympäristölupahakemus Parkanon Saukonsuolle palautettiin uuteen valmisteluun; KHO nosti päätöksessään esille hallituksen esityksen eduskunnalle ympäristönsuojelu- ja vesilainsäädännön uudistamiseksi (HE 84/1999). Hallituksen esityksessä pohditaan ympäristönsuojelulain tulkintaa: ”myös paikallisesti tärkeän ja uhanalaisen lajin tuhoutuminen voisi tarkoittaa merkittävää ympäristön pilaantumista”. KHO:n mukaan ”hallituksen esityksessä on todettu, että erityisillä luonnonolosuhteella tarkoitettaisiin säännöksessä alueen poikkeuksellisten luonnonarvojen kokonaisuutta. Erityinen luonnonolosuhde voisi olla esimerkiksi vesialueella, joka on säilynyt luonnontilaisena ja poikkeuksellisen puhtana. Alueen tutkimukselliset arvot voisivat kuvata myös sen erityisiä luonto-olosuhteita”.

6. Luontoarvot

Pirkanmaan 1. vaihemaakuntakaavan taustamateriaaliksi kootun Pirkanmaan suoluonnon tila -selvityksen mukaan Silmänevan–Haukkanevan vyöhyke, johon Hietasalonneva 2 kuuluu, ”sisältää useita Pohjois-Pirkanmaan suurista soidensuojelualueista: Isonevan, Silmänevan, Haukkanevan–Nikulinnevan–Ruuhinevat sekä Pirjatannevan. Suojelualueiden välille jää arvokkaita suoalueita, joista Mutkanneva on suojeltu 1. maakuntakaavassa (Pirkanmaan liitto 2008). Nämä on sisällytetty rajaukseen. Vyöhykkeen rajausta ulottuu ekologisessa mielessä myös maakunnan rajojen ulkopuolelle. Suot ovat etupäässä laajoja aapa- ja keidassoita, ja vyöhyke tukee näille suotyypeille tyypillisen lajiston esiintymistä ja liikkumista. Vyöhykkeen kohteet: Isonneva, Silmäneva, Haukkaneva, Nikulinneva, Ruuhinevat, Pirjatanneva, Mutkanneva, Matolamminneva, Sulkueenneva, Sammalneva, Hirvineva, Kaivosneva, Paloneva”.

Selvityksen laatineet asiantuntijat siis arvioivat, että vyöhykkeellä on paitsi suojelusoita myös muita arvokkaita soita, jotka turvaavat lajiston liikkumis- ja elinmahdollisuuksia.

Myös valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa tällaisten ekologisten yhteyksien merkitys tunnustetaan: ”Alueidenkäytöllä edistetään elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä. Ekologisten yhteyksien säilymistä suojelualueiden sekä tarpeen mukaan niiden ja muiden arvokkaiden luonnonalueiden välillä edistetään.”

Suolla esiintyy uhanalaisia luontotyyppisiä. Ramboll Oy:n laatimien kasvillisuusselvitysten mukaan alueella on seuraavia suotyyppejä:

<u>Hietasalonnevan suotyypit</u>	<u>Suotyypin uhanalaisuus Etelä-Suomessa (Lapin ja Koillismaan eteläpuolella)</u>
- rahkaräme	
- lyhytkorsiräme	vaarantunut
- isovarpuräme	silmälläpidettävä
- tupasvillaräme	silmälläpidettävä
- ombrotrofinen lyhytkorsineva	silmälläpidettävä

Lupahakemuksen mukaan ”kasvillisuudeltaan ja luontotyyppinä arvokasta aluetta esiintyy [Hietasalonnevalla] myös suon länsilaidalla, Kurjenjoen/Seinäjoen varressa. Rantakoivikossa, jonka pääpuulaji on koivu, on runsaasti lahoppua ja kasvillisuus suhteellisen rehevää rantaluhtaa”. Huomattava on, että Etelä-Suomessa kaikki luhtatyyppit on luokiteltu vähintään silmälläpidettäviksi.

Yksittäiset suotyypit muodostavat kokonaisuuden, jota kutsutaan suoyhdistymäksi. Hietasalonneva 2 on suoyhdistymätyypiltään eteläinen viettokeidas, joka on luokiteltu Etelä-Suomessa vaarantuneeksi.

7. Linnusto

Hietasalonneva kuuluu Röntjärven ja Pirjatannevan väliseen linnustollisesti erittäin arvokkaaseen suokokonaisuuteen. Alueella pesii useita eteläisestä Suomesta katoamaisillaan olevia suolintulajeja, kuten metsähanhi, riekko ja keltävästäräkki. Tiedot perustuvat pääosin kesällä 2012 tehtyihin BirdLife Suomen "Maakunnallisesti tärkeät lintualueet" - hankkeen selvityksiin. Kokonaisuus on pirkanmaalaisittain ainutlaatuinen ja pohjoiseen päin mentäessä Suomenselältä vastaavia linnustoarvoja löytyy vasta Alajärvi-Soini akselilta. Vaikka hanke on vielä kesken, on selvää, että suokokonaisuus mukaanlukien Hietasalonneva 2 tullaan valitsemaan maakunnallisesti tärkeäksi lintualueeksi. Useille suolinnuille nimenomaan laajat kokonaisuudet ovat tärkeitä.

Hietasalonnevalla esiintyvistä linnuista kapustarinta ja liro mainitaan EU:n lintudirektiivin I-liitteessä. Liitteessä luetellaan yhteisön tärkeinä pitämät lintulajit, joiden elinympäristöjä on suojeltava erityistoimin. Direktiivin mukaan jäsenvaltioiden on turvattava I-liitteen lajien eloonjääminen ja lisääntyminen niiden levinneisyysalueella. Lisäksi jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet lintulajien elinympäristöjen ”riittävän moninaisuuden ja laajuuden säilyttämiseksi, ylläpitämiseksi tai palauttamiseksi ennalleen”.

Hietasalonnevalla havaittujen lajien uhanalaisuusluokitukset Punaisen listan 2010 mukaan sekä alueellisesti uhanalaiset lajit:

– keltävästäräkki <i>Motacilla flava</i>	VU (vaarantunut)
– niittykirvinen <i>Anthus pratensis</i>	NT (silmläpidettävä)
– sirittäjä <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	NT
– teeri <i>Tetrao tetrix</i>	NT
– riekko <i>Lagopus lagopus</i>	NT, RT (alueellisesti uhanalainen)
– metsähanhi <i>Anser fabalis</i>	RT
– liro <i>Tringa glareola</i>	RT

Metsähanhi

Suomessa pesii kahdenlaisia metsähanhia; havumetsävyöhykkeen aapasoilla pesivä taigametsähanhi ja Pohjois-Lapin puuttomalla tundralla pesivä tundrametsähanhi. Taigametsähanhet pesivät ainoastaan Suomessa, Venäjällä, Ruotsissa ja Norjassa. Niiden talvehtimisalueet sijaitsevat Etelä-Ruotsissa ja Tanskassa. Taigametsähanhikannan taantuminen on ollut nopeaa; vielä 1990 -luvun puolivälissä talvehtivan kannan määräksi arvioitiin 100 000 yksilöä ja 2011 vain 45 000. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos on aloittanut tutkimuksen taantumisen syiden selvittämiseksi. Syiksi on arveltu suoelinympäristöjen muutoksia ja metsästystä.

Lienee kuitenkin selvää, että vähenevien lisääntymisalueiden maankäytön muutoksia ei enää tule sallia; osaltaan ne edesauttavat lajin säilymistä, ovatpa taantumisen syyt mitkä tahansa.

8. Luontoselvitysten puutteet

Linnustoselvitys Hietasalonnevalta on tehty vuonna 2009 kahtena päivänä: 19.5. ja 10.6. Kaksi laskentakertaa on verrattain vähän; esimerkiksi alueellisesti uhanalaisen ja valtakunnallisesti silmälläpidettävän riekon esiintymisen kartoittamista ajatellen 19.5. on liian myöhäinen ajankohta.

Selvityksissä ei kerrota, minkälainen säätila kartoitusten yhteydessä vallitsi. Tämä olisi syytä kertoa, jotta lukija voi arvioida tulosten luotettavuutta.

Selvityksen perusteella ei voida arvioida suon merkittävyyttä muuttolintujen levähdys- ja ruokailualueena.

Hietasalonnevalta ei ole selvitetty perhoslajistoa eikä korentoja.

9. Vesistövaikutukset

Hietasalonnevan turpeenoton vesistökuormitusta havainnollistetaan ominaiskuormituslukujen kautta. Luvut on saatu laskemalla keskiarvot eteläsuomalaisten tarkkailusoiden aiheuttamasta kuormituksesta. Menetelmä jättää huomiotta sen, että kuormituserot eri soiden ja saman suon eri kerroksien osalta voivat olla jopa 10-20-kertaisia. Uusimman tutkimuksen hyödyntäminen kuitenkin mahdollistaisi turpeenoton kuormituksen arvioinnin suokohtaisesti turpeen laadun, maatuneisuuden ja kerrostuneisuuden suhteen (vrt. Svahnäck, Lasse, 2007, väitöskirja, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-10-2621-8>). FT Lasse Svahnäckin tutkimusten mukaan turpeenkaivun eteneminen suon maatuneempiin kerroksiin vaikuttaa huuhtoumaan ja sen ainepitoisuuksiin. Tietyn tyyppisillä soilla kiintoaineen ja humuksen huuhtoutuminen lisääntyy turpeenkaivun ulottuessa alimpiin kerrostumiin. Samanaikaisesti vesiensuojelurakenteiden toiminta heikkenee turpeennostoalueen ikääntymisen mittaan: pintavalutuskenttien ja kosteikkojen puhdistusteho laskee kyllästymisen vuoksi.

Ominaiskuormitusluvuissa ei huomioida humusta. Vapon (2011) kuormitustarkkailuraporteista voi karkeasti arvioida humuksen osuuden keskimäärin olevan noin 80 % turpeenkaivun alueen orgaanisen aineen päästöistä, kun vertaa kiintoaines-, TOC (Total Organic Carbon)- ja COD (Chemical Oxygen Demand)-mittauksia. TOC-päästöt ovat 2-30 kertaisia kiintoainespäästöihin verrattuna. Vaihtelu selittyy sattuman vaikutuksella mittausajankohtaan (mittauksia harvoin) sekä suurilla eroilla soiden ominaisuuksissa ja kaivuvaiheissa. Tämä osaltaan kuvastaa tarkkailujen ja päästöarvioinnin epäluotettavuutta. Muutamissa muissa arvioissa noin 90 % orgaanisen aineen päästöistä on arvioitu olevan humusta. Vapon (2011) kuormitustarkkailuraporttien tulosten mukaan pintavalutuskentät pidättävät humusta (COD-arvot) erittäin huonosti, jos ollenkaan. Suurin osa päästöistä pääsee siis vesistöön.

Runsaiden sateiden aikaisten päästöjen vaikutus selviää mm. Vapon jatkuvan mittauksen tuloksista Parkanon Rukonevalta 2012 (liite). Kuormituspiikki johtuu irtaimen aineksen liikkeellelähdestä heti rankkasateen alkuvaiheessa. On

epätodennäköistä, että ominaiskuormitusluvun laskentaperusteena oleva kerran viikossa tai joka toinen viikko tehtävä näytteenotto osuu kuormituspiikin kohdalle. Vapon kuormitustarkkailuraporteista selviää, että rankkasateiden tai tulvien aikaisia mittauksia on tehty erittäin harvoin ja ominaiskuormituksen arviointiin niitä ei ole käytetty juuri lainkaan. Raporteissa ilmoitetut rankkasateiden ja tulvahuippujen kiintoainespäästöarvot ovat kuitenkin luokkaa 50-100 kertaisia normaalinäytteisiin verrattuna. Näidenkään näytteiden mittausajankohdan osumista rankkasateen tai tulvan lyhyeen kuormituspiikkivaiheeseen ei ole arvioitu. Koska kuormituspiikkejä ei ole huomioitu, ominaiskuormitusluvusta puuttuu suurin osa kiintoainespäästöistä.

Turpeenoton aloittaminen luonnontilaisella suolla olisi vastoin valtioneuvoston periaatepäätöksessä "Vesiensuojelun suuntaviivat 2015" esitettyä kantaa. Sen mukaan uusien turpeenottoalueiden käyttöönottoa arvioidaan erityisen tarkoin sellaisilla valuma-alueilla, joissa vesien tila uhkaa heiketä turpeenoton vaikutuksesta ja toimintaa pyritään suuntaamaan jo oton kohteena oleville tai ojitetuille soille. Kuormitus on saatava pienenemään, jotta vesistön tila voisi parantua tai säilyä vähintään hyvänä, kuten laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1 §) edellyttää.

Vapo suunnittelee johtavansa Hietasalonneva 2:n kuivatusvedet Kurjenjokeen, Seinäjokeen ja edelleen Kalajärveen.

Vesipuidedirektiivin mukaan pintavesien hyvä tila tulee saavuttaa vuoteen 2015 mennessä. Laissa vesien- ja merenhoidon järjestämisestä puolestaan todetaan (1 §), että *"vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisen yleisenä tavoitteena on suojella, parantaa ja ennallistaa vesiä ja Itämerta niin, ettei pintavesien ja pohjavesien tai Itämeren tila heikkene ja että niiden tila on vähintään hyvä"*.

Seinäjoen vedenlaatu on määritelty vesistöjen käyttökelpoisuusluokituksessa tyydyttäväksi. Kyrönjoen vesistöalueen vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuoteen 2015 Seinäjoen latvaosa on luokiteltu hyväksi sekä kemialliselta että ekologiselta tilaltaan. Samassa julkaisussa myös Sulkueenjoki on luokiteltu kemialliselta ja ekologiselta tilaltaan hyväksi.

Kalajärven ekologinen tila on arvioitu tyydyttäväksi. Kalajärven osakaskunnan mukaan veden laatu on tyydyttävän ja välttävän välillä. Kalastusta haittaavat pyydysten likaantuminen, epätoivotut saaliskalat ja kalojen makuvirheet.

Hietasalonneva 2:n turpeenottoalueen alapuoliset vesistöt ovat paikoin hyvässä, paikoin hyvää huonommassa tilassa. Nevan ollessa valtaosin ojittamaton ja lähes luonnontilainen, olisivat vesistöihin tulevat päästöt suuria. Ojittamattomilta soilta, jotka lyhyen ajan sisällä ojitetaan, kulkeutuu kuormitusta enemmän kuin aiemmin ojitetuilta soilta. Erittäin todennäköisesti turpeenotto Hietasalonneva 2:lla johtaisi siihen, että alapuolisten vesistöjen tila huononisi tai vähintään estäisi nyt heikossa tilassa olevia vesistöjä saavuttamasta vesienhoitolain ja vesipuidedirektiivin vaatimaa hyvää tasoa.

Vesistövaikutusten osalta viittaamme Korkeimman hallinto-oikeuden päätökseen

20.8.2010 (dn:ro 804/1/09), jossa KHO hylkäsi Vapon ympäristöluvan Soinin Koirasuolla juuri vesiensuojelusyistä. KHO katsoi, että yhtiön turpeenotto Koirasuolta yhdessä muiden kuormittavien toimintojen kanssa aiheuttaisi alapuolisessa vesistössä merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Kun tunnettu tosiasia on, että pintavalutuskentät eivät pysty pidättämään runsaiden sateiden aiheuttamia kiintoaine- ja humuspäästöjä, on selvää että turpeen kaivamisen hyväksyminen Hietasalonneva 2:lla ei parantaisi vesistöjen tilaa.

10. Ilmastonsuojelulliset syyt

Ilmastonmuutoksen torjunta tulee asettamaan yhä tiukempia vaatimuksia Suomen energiahuollolle.

Suomen energiasta 6-7 prosenttia tulee turpeesta, mutta maamme energiantuotannon hiilidioksidipäästöistä turpeenpolto aiheuttaa 20 prosenttia. Turve on fossiiliseen verrattava polttoaine ja sen polttamisesta syntyvät hiilidioksidipäästöt ovat 12 prosenttia suuremmat tuotettua energiayksikköä kohden kuin kivihiilen poltossa.

Erityisen paljon ilmakehää rasittavat Hietasalonneva 2:n tapaisten laajalti ojitattomien soiden sisältämän turpeen (= hiilen) esiin kaivaminen ja polttaminen.

EU aikoo vähentää kasvihuonekaasupäästöjään vähintään 20 prosentilla vuoteen 2020 mennessä. Kun päästötavoitteet kiristyvät tulevaisuudessa, on turpeen energiakäyttöä vähennettävä nykyisestä. Hietasalonneva 2:sta turvetta kaivettaisiin 20 – 30 vuotta. On erittäin kyseenalaista, voidaanko turvetta käyttää energiantuotannossa enää pitkään.

Lopuksi

Luonnontilaisen kaltaisena säilynyt Hietasalonneva 2 on erittäin tärkeä useille soiden uhanalaisille luontotyypeille, joiden suojelun taso on nykyään riittämätön. Lisäksi neva tarjoaa elinympäristön soiden alkuperäislajeille, joiden elinpiiri on käynyt Suomessa viime vuosikymmeninä hyvin pieneksi. Luonnonsuojelulaki ja luontodirektiivi velvoittavat Suomea turvaamaan luontotyyppien ja lajien säilymisen riittävällä suojelulla.

Turpeenotto tuhoaisi Hietasalonnevan luontoarvot ja huonontaisi alapuolisen vesistön tilaa tai vähintäänkin estäisi saavuttamasta hyvää tilaa. Toiminnan vesistövaikutukset jäävät lupahakemuksen nojalla arvailujen varaan.

Esitämme, että hallinto-oikeus hylkää Aluehallintoviraston Vapo Oy:lle myöntämän ympäristöluvan.

Virroilla 17.1.2013

Larissa Heinämäki
puheenjohtaja
Virtain luonnonsuojeluyhdistys ry.

Katri Lavaste
sihteeri
Virtain luonnonsuojeluyhdistys ry.

Larissa Heinämäki
puheenjohtaja
Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry.

Anni Kytömäki
aluesihteeri
Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry.

Matti Aalto
puheenjohtaja
Suomenselän lintutieteellinen yhdistys ry

Harri Hutri
sihteeri
Suomenselän lintutieteellinen yhdistys ry

Seppo J Ojala
puheenjohtaja
Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri ry

Teemu Tuovinen
aluesihteeri
Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri ry

Liitteet

Liite 1 Parkanon Rukoneva_Virtaama ja kiintoaine_2012.jpg
Liite 2 Hietasalonneva 2_ilmakuva.pdf

Lähteet

Metsähanhea koskeva kappale

Riistan vuoksi, maaliskuu 2012, Suomen Riistakeskus,

<http://www.epaper.fi/reader/?>

[issue=26203;91d8d058d99baad76dc5f57bf0359a39;11;](http://www.epaper.fi/reader/?issue=26203;91d8d058d99baad76dc5f57bf0359a39;11;)

Apaja 2/2011, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen asiakaslehti,

[http://188.40.48.150/~vammalan/ejulkaisut/apaja/#/10/;](http://188.40.48.150/~vammalan/ejulkaisut/apaja/#/10/)

Maa- ja metsätalousministeriön muistio 26.7.2012, Dnro 1388/13/2012

http://www.mmm.fi/attachments/riistatalous/69aW89ojm/Muistio_metsahanhi.pdf